

TIMRÅ KOMMUN
Socialtjänsten

TIMRÅ KOMMUN Socialtjänsten	
Ank	2017 -10- 26
Dnr	Dpl

Ansökan om verksamhetsbidrag för föreningar av social karaktär för år 2018.....

Föreningsuppgifter

Förening <i>Kvinnogemenskap</i>	
Namn <i>Kvinnogemenskap</i>	Adress <i>Kyrkogatan 16B</i>
Postnummer <i>852 31</i>	Postadress <i>Sundsvall</i>
Telefon <i>060-126990</i>	Post/Bankgiro/Bankkonto <i>5621-2723</i>
Ordförande <i>Emelie Wernberg</i>	Organisationsnummer <i>8892012579</i>
Sökt belopp: <i>276 208kr</i>	

Underskrift

2017-10-19 <i>Emelie Wernberg / Cornilla Grotugård</i>
Ordförande/Vice ordförande <i>Emelie Wernberg Cornilla Grotugård</i>

Verksamhetsbidraget är öppet att söka för föreningar av social karaktär med verksamhet som bedrivs i Timrå kommun eller har stark anknytning till Timrå kommun.

Till ansökan ska bifogas:

1. Verksamhetsberättelse för senast avslutat verksamhetsår.
2. Ekonomisk berättelse med tillhörande revisionsberättelse för senast avslutat verksamhetsår
3. Verksamhetsplan för kommande budgetår
4. Budget för kommande verksamhetsår

Skickas/lämnas till Socialnämnden, Timrå kommun, 861 82 Timrå, senast 31 oktober.

Inkomna ansökningar behandlas i socialnämnden i november.

För sent inkommen ansökan eller ansökan med ofullständiga handlingar kommer inte att behandlas.

Uppgifterna som du lämnar på denna blankett kommer att användas av socialnämnden i Timrå kommun vid behandling av ärendet. Vi behandlar personuppgifterna enligt personuppgiftslagen (SFS 1998:204). För ytterligare information eller rättelse av dina personuppgifter hänvisas till personuppgiftsansvarig, socialnämnden, Timrå kommun, 861 82 Timrå.

Postadress
861 82 TIMRÅ

Besöksadress
Köpmangatan 14

Telefon/telefax
Tele: 060 - 16 31 00
Fax: 060 - 16 31 04

Postgiro/Bankgiro
pg 339 23 - 4
bg 5672 - 9387

Ansökan verksamhetsbidrag

Kvinnogemenskaps kvinnojour tar i första hand emot kvinnor från Sundsvall och Timrå. Kvinnojouren erbjuder stöd till våldsutsatta kvinnor dygnet runt. I dagsläget har kvinnojouren personal som arbetar mellan 8.00-16.30 på vardagarna. På kvällar, nätter och helger har kvinnojouren en ideell beredskapsjour som finns tillgänglig på telefon. De har även till uppgift att besöka de boende på helgerna. Vid en akutsituation kan även beredskapsjouren installera kvinnor och barn om det finns boendeplats tillgängligt.

Kvinnojouren erbjuder våldsutsatta kvinnor skyddat boende och stöd. När kvinnorna bor på kvinnojouren är stödet inte endast boende. Kvinnorna får möjlighet till stödsamtal, de får stöd i kontakter med myndigheter samt praktiskt stöd. Det praktiska stödet kan vara allt ifrån att få hjälp att fylla i ansökningar, söka boende till att personal från kvinnojouren följer med dem och lär dem hur de ska åka buss eller handla. En del kvinnor som vi möter har i normaliseringsprocessen förlorat en del av sitt jag och behöver hjälp och stöd att hitta sitt jag igen. Vi hjälper kvinnorna som är i kontakt med oss med att stärka deras självkänsla och hjälper dem att bygga upp sitt liv igen. Stödet från oss på kvinnojouren har kvinnorna alltid med sig genom vetskapen om att de alltid kan ta kontakt med oss för ytterligare stöd även när de har flyttat ut från kvinnojouren.

Kvinnojouren erbjuder även stöd till våldsutsatta kvinnor som inte bor på kvinnojouren. Stödet sker genom information och rådgivning via telefon eller genom att kvinnorna kommer till jouren för stödsamtal. Dessa möten och kontakter kan ske anonymt och vi möter kvinnor från både Sundsvall och Timrå.

Kvinnojouren har även som vision att kunna vara ute mer i samhället och informera om våld och lagar m.m. både utifrån kvinno- och barnfrid. Vi har varit i kontakt med Timrås Start verksamhet för att kunna få till ett bra samarbete för att arbeta förebyggande på liknande sätt som i dag sker med Sundsvalls Favi.

För att kvinnojurens verksamhet ska fungera som den gör i dagsläget och kunna erbjuda bra stöd åt våldsutsatta kvinnor är vi beroende av bidrag. Under 2017 fick kvinnojouren 150 000 kr av Timrå kommun. Utifrån detta bidrag har våldsutsatta kvinnor från Timrå kommun en kostnad för sitt boende på kvinnojouren med 200kr/ dygn de första 3 månaderna för att sedan få en kostnad med 400kr/ dygn. Från andra kommuner som inte är Sundsvall eller Timrå tas det ut en kostnad för boende på kvinnojouren med 1 500kr/dygn. Kvinnor från Sundsvall bor utan kostnad de 3 första månaderna på kvinnojouren utifrån det avtal kvinnojouren har med Sundsvall.

Ansökan baseras utifrån befolkningsmängd i Timrå. I dagsläget betalar Sundsvalls kommun 15.36kr/ invånare och det är utgångspunkten för vår ansökan.

Vi ansöker om 276 208 kr utifrån befolkningsmängd för 2018. Vid beviljande av ansökt bidrag så inkluderar det att våldsutsatta kvinnor ifrån Timrå inte har någon boendekostnad under de 3 första månaderna.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2016

FÖR

KVALITETENS SAMFUND

Inledning

Föreningens namn är KVINNOGEMENSKAP. Det är en partipolitisk obunden förening, som står öppen för alla kvinnor oavsett politisk, etnisk eller klassmässig bakgrund. Föreningens mål är att i feministisk anda verka mot mäns sexualiserade våld mot kvinnor och barn (kvinnomisshandel, pornografi, prostitution, sexuella övergrepp, våldtäkt, sexuella trakasserier, trafficking mm). Föreningen skall utifrån den kunskap som erhålls genom arbete i jouren aktivt verka för ett samhälle utan kvinnoförtryck.

Föreningen skall bedriva kvinnojour. Telefonjour och övernattningsmöjligheter skall finnas.

Föreningen skall utifrån medlemmarnas egna livserfarenheter hjälpa och stödja varandra, likaväl som de kvinnor som i utsatta situationer vänder sig till föreningen.

Föreningen skall ge kvinnor möjlighet till ökad social och kulturell frigörelse. Föreningen skall förmedla kontakt mellan enskilda kvinnor och kvinnoorganisationer genom att samordna aktiviteter såsom seminarier, temadagar mm.

Föreningen skall skydda den personliga integriteten genom tystnadsplikt.

Organisation

Styrelsen

Ordförande	Eva Hoffman
Vice ordförande	Merja Ylioikarainen
Kassör	Maria Antonic'
Ledamöter	Britt-Marie Nyqvist
	Lena Löfvander
	Camilla Gatugård
	Lena Wilhelmsson, avgick under hösten

Ersättare	Karin Jonsson
-----------	---------------

Revisorer	Ewa Back
	Christina Hübinette

Revisorsersättare:	Anitha Zetterberg
	Kerstin Svensson

Valberedning	Anna Hågestam
	Eva Svensson-Berglund

Möten

Styrelsen

Styrelsen har haft 11 protokollförda möten under året. Ett av dem var ett arbetsmöte lunch till lunch.

Medlemsmöten

Vi har haft 8 medlemsmöten på olika teman inklusive årsmötet. I juni deltog vi med ett lag på Våruset.

I samband med vårt årsmöte bjöd vi in allmänheten att lyssna på Sara Mohammed, Glöm inte Pela, som föreläste om hedersrelaterat våld och förtryck.

Medlemmar

Föreningen hade vid årets slut 54 betalande medlemmar.

Personal

Kvinnogemenskap har haft fyra (4) anställda på 100 % under perioden 2016.09.01-2016.12.31. Elisabeth Unander, Gunilla Carlsson, Anna Vidmark och Aynura Zjuzjubaeva.

Gunilla Carlsson avslutade sin anställning 2016.12.31.

Personalutbildning

Personalen får själva bevaka de utbildningar som erbjuds av olika aktörer. Se olika föreläsningar.

Handledning

Personalen har fått handledning vid 5 tillfällen under året, sista gången i september.

Beredskapsjour

Vi har 5 kvinnor som har beredskapsjour under de tider anställda är lediga fram till och med juni månad. Därefter har de varit 4. De har haft telefonjour från kl. 17.00 till kl. 08.00 vardagar samt hela helger. Det innebär 122 timmar en normalvecka. Deras uppgift är att svara i telefonen och om det finns plats installera kvinnor och barn vid behov. De besöker även juren varje helgdag för att se att allt fungerar.

Lokaler

Vi har idag ett skyddat boende bestående av tre (3) lägenheter. Vi kan ta emot fem (5) kvinnor och sexton (16) barn.

Den fjärde lägenheten införskaffade vi den 15 december 2014 och sades upp till den 30 november 2016, av kostnadsskäl.

Stödarbete

Allmänt:

Kvinnogemenskap erbjuder:

1. Telefonjour dygnet runt
2. Skyddat boende för våldsutsatta kvinnor och deras eventuella barn
3. Öppen mottagning dagtid med stödsamtal för utifrån kommande kvinnor
4. Stödsamtal för de kvinnor som bor eller bott hos oss
5. Information och utbildning gällande mäns våld mot kvinnor och barn
6. Utbildningsdagar och föreläsningar för allmänheten.

Sedan oktober 2006 har vi haft beredskap dygnet runt. Beredskapsjouren går in kl. 17.00 vardagar till nästkommande vardag kl. 08.00. Den fungerar så att någon av våra jourkvinnor har en mobiltelefon som de svarar i. Telefonnumret är 060-12 69 90.

Kvinnor har självhushåll medan vi erbjuder gratis internet, telefon (inte mobil) samt håller med diskmedel, rengöringsmedel samt hushålls- och toalettpapper, sängkläder mm.

De anställda har sitt kontor i den större lägenheten och finns tillgänglig för de boende i princip hela dagarna, måndag till fredag 08.00-17.00.

Statistik

Vilka kvinnor och barn möter vi? Det är människor som upplevt våld, hotats av våld och bevittnat våld. Dessa kvinnor och barn har inte själva valt att fly till en kvinnojour utan de har blivit tvungna på grund av en våldsbenägen partner. Vi kan bara konstatera att vi möter kvinnor och barn i kris med allt vad det innebär.

Övernattningar

Totalt övernattningsnätter 5480 (4740) fördelat på:

Kvinnonätter 1923 (1672)	Antal kvinnor	28 (33)
Barnnätter 3557 (3068)	Antal barn	32 (38)

Siffrorna inom parentes är fjolårets. Antalet övernattningar har ökat, närmare bestämt 772 nätter. För dem som planerat bo kvar i Sundsvall har boendetiden blivit lång. Bostadsbristen är mycket påtaglig. Vi har även haft familjer där det funnits många barn.

Förutom den stora bostadsbristen har kvinnornas problematik ökat vilket medför att man behöver stöd en längre tid. Det är mycket som måste åtgärdas innan man kan fortsätta ett förhoppningsvis bättre liv. Vår extra lägenhet på våning 3 har i första hand använts kvinna och hennes barn som bott hos oss en längre tid och som nu har fått en egen lägenhet. I de 2 andra lägenheterna kan vi ta emot kvinnor med pojkar över 13 år.

Även detta år har vi blivit tvungna att hänvisa minst 38(46) till andra ställen. Det har berott på att vi inte har haft plats vid det akuta tillfället men även att det har ringt kvinnor som varit mer i behov av bostad än ett kvinnojoursboende.

Vi har fått förfrågningar även från andra kommuner men vi har varit tvungna att säga nej vilket har drabbat vår ekonomi.

Stöd och service:

Vi har under året tagit emot 1064 (1690) samtal från kvinnorna själva och från någon annan, myndigheter m.fl. Vi har inte tagit med övriga förfrågningar såsom samtal från säljare, media, socialstyrelse m.fl. Vi försöker notera om kvinnan är ny. Vilket vi inte alltid vet eftersom vi är många som svarar i telefon. Vi har noterat 227(365) kvinnor som nya, men det kan vara fler.

Hjälpförfrågningar totalt		Stödåtgärder totalt	
Kvinna själv	1 039(907)	Kvinnor	3 061 (4240)
Myndigheter m.fl.	164(783)	Barn	1 693 (2700)

Därav stöd och service utanför kontorstid 16.00 - 08.00 samt helger

Hjälpförfrågningar		Stödåtgärder totalt	
Kvinna själv	90 (86)	Kvinnor	201 (245)
Myndigheter	89 (90)	Barn	50 (47)

För att förstå vad stödåtgärderna innebär, kommer här en sammanfattning:

Vi kollar upp om kvinnan har ett bankkonto, och om så är fallet om partnern har dispositionsrätt. Följer ofta till banken, myndigheter, advokater, sjukvård m.fl. Om det blir rättegång följer vi med till målsägandebiträdet samt deltar vid rättegången. Hjälper till med kontakt med personsäkerhetsgruppen, ansökningar t.ex. bostad, bostadsbidrag, underhållsstöd, ekonomiskt bistånd, skilsmässa, barnmorska m.fl.

Antalet stödåtgärder har minskat något och det beror på att de boende kvinnorna har bott här lång tid och stödet till dem har kunnat utfasas under tid eftersom vårt mål är att de ska bli självgående.

I de fall kvinnorna inte kan det svenska språket bokar vi olika tider, bevakar att de kommer iväg på rätt tid, registrerar henne på bostadsföretag, gör intresseanmälan och bevakar utbud av lägenheter.

Ibland möter vi kvinnor som i sin relation har tappat sin sociala förmåga eller inte fått lära sig. De kan inte åka buss, inte handla mm. Då får vi träna upp dessa färdigheter så att kvinnorna känner sig trygg och kan göra saker själva.

Gällande barnen är vi barnvakt, tar ut barnen så att de får leka, läser saga, hjälper till med läxor, ser till att de kommer till förskola eller skola om det är möjligt. En av vår personal har utbildning i Trappan. Hon kan rent praktiskt ge barnen och mödrarna adekvat stöd i aktiviteter och hur man hanterar olika situationer.

Vårt mål är att visa kvinnor vägen och att stärka henne och hennes barn så att de klarar sig själva den dag hon flyttar till eget boende.

I samband med att kvinnor flyttar ut erbjuder vi alltid tid för fortsatta rådgivande samtal. Vår erfarenhet är att kvinnorna behöver stöd när de flyttar till eget. Det är ofta skrämmande att plötsligt göra allt själv. Beroende på kvinnans sociala nätverk behöver de kortare eller längre kontakt, då menar vi från någon gång till flera år. De behöver även bearbeta det de varit med om.

Vi kan konstatera att arbetsuppgifterna har blivit betydligt fler och att vi får göra mer gällande myndighetskontakter beroende på att våra gäster är begränsade i kunskapen om det svenska samhället samtidigt som många av våra gäster behöver social träning.

Stödsamtal gällande boende kvinnor:

Förutom det praktiska arbetet med de boende har vi rådgivande samtal med dem i princip dagligen. Därtill kommer alla funderingar och kontakter med myndigheter m.fl. Fördelen för kvinnorna är att vi finns tillgängliga och kan sätta oss ned och samtala om det hänt något eller att vi uppmärksammar att de inte mår bra.

Stödsamtal gällande utifrån kommande kvinnor:

Under året har vi mött 61 (58) kvinnor och haft 257 (237) samtal rent fysiskt. Vi har även haft stödsamtal via telefon eftersom kvinnorna haft svårigheter att komma hit. Några kvinnor har varit nöjda med en träff medan andra har återkommit. De kvinnor vi möter är dels kvinnor som lever i en våldsam situation, dels kvinnor som lämnat densamma. I vissa fall har kvinnorna även flyttat in hos oss.

Ekonomi

Vi tar idag inte ut någon boendeavgift från Sundsvalls kommun utifrån gällande avtal. Timrå betalar 200 kr/dygn de första tre månaderna därefter 400 kr. Av andra kommuner tar vi ut en avgift på 1500 kr/dygn och familj.

Gåvor

Vi har fått pengagåvor från olika organisationer för att förgylla kvinnor och barns vardag.

Café Charm har skänkt oss bröd 2 dagar i veckan och Arenaresturanger har skänkt oss

överbliven skolmat under hela året förutom vid lov. Vi har även i år fått tagit del av överskottet från SCA:s familjedag. Zontorna har dels skänkt hygienartiklar, julklappar men även pengagåvor. Vi har även fått pengar från många andra aktörer, SKIFU, personal på 1177 och Bolagsverket, Hässjö-Tynderö och Ljustorps församling, Femina kören, Aftonstjärnan, Ladies Circle, Soroptimisterna, W6, Moderatkvinnorna m.fl. Även privatpersoner har skänkt oss gåvor dels pengar men även andra förnödenheter. I samband med att en av före detta kontakter avled satt hennes väninna in pengar på vårt konto för att hedra hennes minne. Det var lika dant när en SCA-anställd person, som varit här varje år och delat ut gåvorna från familjedagen gick i pension sattes det in pengar på vårt konto.

Information

Ideella föreningar

Vi har informerat om vår verksamhet hos olika ideella föreningar, bland annat hos Zonta Club, personal inom kyrkan, Temavecka på Komvux, FAVI vid åtta tillfällen, samt motsvarande som FAVI i Timrå vid ett tillfälle.

Studiebesök på jouren

Vid ett antal tillfällen har vi tagit emot studiebesök av Socialtjänsten, Arbetsförmedlingen, studerande, ideella föreningar m.fl.

Resa till Tomteland 9-11 augusti

Så var äntligen dagen här när vi kunde starta vår resa till Orsa och Tomteland i Gesunda. När alla 13 barn, mellan 1 och 17 år, och deras mammor var i tryggt förvar ombord på bussen gick resan till Järvsö och Stenegård för lunch och aktiviteter för barnen. De yngre barnen fick tid för att leka i de små stugorna med skapande verksamhet. Övriga promenerade i den lummiga trädgården.

Nästa stopp var boendet i Grönklitt. Ett boende med fantastisk utsikt över Siljansbygden som imponerade på de flesta. Efter middagen var det olika aktiviteter inomhus. De större flickorna badade bubbelbad och bastade. På grund av vädret var det inga aktiviteter ute.

På onsdagen gick resan till Tomteland. Både stor som liten fick kliva in i en magisk värld med tomtar och troll. Rock'n Troll, teateräventyret som utspelades utomhus i tre akter med trollkungen som lurade i skogarna. Världens bästa häxa med vänner bjöd på Häxrock och rockade loss ordentligt. Vi fick följa med på trollsafari. Det kryllade av troll i skogarna. Naturligtvis träffade vi tomten i hans hus. Han har ju ingen semester p.g.a. arbetsbördan.

Onsdagskväll var aktiviteterna utomhus och vi hade en härlig kväll. Vi grillade korv och många av barnen plockade blåbär.

Torsdag besökte vi Rovdjursparken i Grönklitt. Ett spännande besök för barnen. Efter lunch begav vi oss hemåt med ett kortare stopp med medhavd fika.

Frukost och kvällsfika har vi ordnat med själva. Förutom ovan nämnda lunch i Järvsö har vi intagit våra middagar och en lunch på Ugglan & Björnen i Grönklitt samt en lunch på Tomteland. Ibland kläffar allt. Vi hade också en fantastisk busschaufför vid namn Anna Wallin från Byberg & Nordin.

Gunilla Carlsson

Interna aktiviteter

Lilla julafton

I december skulle vi ha vår traditionella lilla julafton men fick inställa denna på grund av magsjuka på boendet.

Utåtriktade aktiviteter egna och andra arrangörer.

27 januari Utbildning inom området könsstympling, Föreningen Kvinnogemenskap Sundsvall

Bayan Nasih är socionom och arbetar med våldsutsatta personer på Relationscentrum Sydost i Stockholm. Hon ingår även som sakkunnig i nationella kompetensteamet på länsstyrelsen i Östergötland och har arbetat med regeringsuppdraget kring könsstympling av flickor och kvinnor utifrån ett barn och ungdomsperspektiv.

Bayan informerade om att Länsstyrelsen i dag har flera olika uppdrag regionalt och nationellt för att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck som inkluderar att motverka att unga blir gifta mot sin vilja och ge stöd, vård och skydd till flickor som riskerar att bli eller redan är utsatta för könsstympling. Länsstyrelsen Östergötland ansvarar bland annat för att driva ett nationellt kompetensteam med en nationell stödtelefon för att råda och vägleda myndigheter och verksamheter, anordna utbildningsinsatser till myndigheter och kommuner, att ta fram information till barn och unga kring relevant lagstiftning, att sprida och utveckla vägledningen Våga se för arbetet mot könsstympling av flickor och kvinnor.

Med könsstympling av flickor och kvinnor avses alla ingrepp som rör borttagande delvis eller helt av de externa genitalierna eller annan åverkan på de kvinnliga könsdelarna av kulturella eller andra icke-medicinska skäl. Könsstympling av flickor och kvinnor är ett brott mot de grundläggande mänskliga rättigheterna. Könsstympling är en grov form av misshandel och ett övergrepp mot flickor och kvinnor, som många gånger sker med familjens heder som förklaring (Våga se 2015). Om könsstympling utifrån ett hedersperspektiv. Du måste omskäras för att inte skämmas, för att inte skada familjens heder. Oskulden måste skyddas för familjens ära. Om din dotter inte är könsstympad är hon inte ren. Därför måste du, även om du inte vill, för familjens skull.

Bayan beskriver fyra olika typer av könsstympling enligt Världshälsoorganisationen där flickors och kvinnors externa genitalier helt eller delvis tas bort. I hela världen beräknas mellan 125 och 140 miljoner flickor och kvinnor vara könsstympade (WHO). Fler än två miljoner flickor i åldrarna 4-11 år könsstympas varje år runt om i världen och 3 miljoner flickor riskerar att bli det (UNICEF). EU har uppskattat att 500 000 kvinnor och flickor redan

utsatta för könsstympling bor i EU-länderna. Enligt Socialstyrelsen (2015) beräknas att 38 000 flickor och kvinnor boende i Sverige i dag kan vara könsstympade, 7000 av dem är under 18 år. 19 000 flickor under 18 år riskerar att utsättas för könsstympling.

Könsstympling av flickor förekommer på många håll i världen, från Indonesien i öst till Peru i väst.

Kompetensteamet på Länsstyrelsen i Östergötland har i arbetet mot könsstympling av flickor och kvinnor tagit fram vägledningen Våga se samt en kortare informationsfolder till Våga se. Tre informationsfilmer är gjorda som riktar sig till yrkesverksamma, unga och vårdnadshavare. Filmen till unga och vårdnadshavare kommer att översättas till 9 olika språk. De anordnar föreläsningar för olika yrkesgrupper.

Vårruset 12 juni

Vi var ett gäng glada damer som sprang och gick de fem kilometrarna i strålande försommarväder. Sedan avnjöt vi matsäcken medan solen sakta dalade. Bästa vädret hittills!

Deltagare var Anette Nordstedt, Kerstin Svensson, Eva Berglund Svensson, Anna Hågestam, Eva Åström, Birgitta Mohren, Lena Wilhelmsson och Eva Hoffman

Internationella dagen för eliminering av mäns våld mot kvinnor, 25 november

Kvinnogemenskap anordnade tillsammans med tjejjouren Skogsrå ett evenemang för att uppmärksamma den internationella dagen för avskaffandet av våld mot kvinnor.

Evenemanget inleds med en ljusmanifestation med samling kl. 16.00 på torget i Sundsvall. Representant från tjejjouren samt Kvinnogemenskaps vice ordförande Merja Ylioikarainen höll tal och sedan hölls en tyst minut. Alla som samlades på torget vandrade med ljusen till Frimurarordens lokal. Kvällens konferencier var Kvinnogemenskaps vice ordförande Merja Ylioikarainen som gjorde en strålande insats i att presentera evenemangets deltagare. Ida Eugenius presenterade tjejjouren och höll ett brandtal. Anna Vidmark presenterade kvinnojouren. Kvällens första talare var Elin Nilsson som talade om mäns våld mot kvinnor samt om tjejers utsatthet i skolan. Efter Elin så uppträdde Tina Wilhelmsson med några av sina visor. Under kvällen hade Tina försäljning av bland annat sin skiva och donerade 25 % av intäkterna till tjejjouren. Efter Tinas medryckande uppträdande var det dags för lite fika med möjlighet till mingel. Sen var det kvällens andra talare Sofia Mirjamsdotters tur. Sofia talade bland annat om att det enda som på sikt fungerar för att utrota våldet mot kvinnor är att uppnå jämställdhet och att det handlar om att förändra attityder. Till de attityder som behöver förändras är hur kvinnan ofta skuldbeläggs, trots att hon är offret. Ett tydligt exempel på detta är frågan ”varför hon stannar kvar hos honom”. Att formulera sig så istället för att fråga sig varför han slår är att indirekt lägga skulden på kvinnorna. Det är viktigt att alla stöttar den som lever i en våldsam relation och att man inte skuldbelägger kvinnan. Det är också viktigt att markera mot mannen som brukar våldet. Det är för vanligt att omgivningen blundar för våldet vilket medför att han tror att det är fritt fram att använda våld och att hon tänker att det är henne som det är fel på. Det är allas ansvar att stoppa mäns våld mot kvinnor. Vi behöver

inse att mannen som slår kan vara vår bror, son, vän eller arbetskamrat och vi behöver ta den utsatta kvinnans berättelse på allvar, vem gärningsmannen än är.

Kvällen avslutade med att kören Sjung framträdde med sång och dikter.

Föreläsningar / Utbildningar

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen och Landstinget Västernorrland anordnade en videokonferens för länet där vi fick presentera vår verksamhet 17 februari.

Utbildning för erfarna jourkvinnor, Stockholm Mars 2016

Under två dagar i mars anordnade ROKS en utbildning för erfarna jourkvinnor i Stockholm. Under två dagar erbjöds förutom föreläsningar om hedersrelaterat våld och surrogatmödraskap även medieträning med Unni Drougge.

ROKS årsmöte 21–22 maj 2016

Under två fullspäckade dagar samlades 125 kvinnor i alla åldrar på Scandic i Sollentuna för att delta i årsmötesförhandlingarna. På Påverkanstorget fick vi ta ställning till ett antal motioner och ROKS förslag till beslut, dessa gick sedan igenom och beslutades om i plenum.

Vi fick också två mycket givande föreläsningar: Lotta Signahl som pratade om härskartekniker och Kajsa Ekis Ekman som pratade om surrogatmödraskap. Efter middagen underhöll Lena Wilhelmson med sitt musikprogram om kvinnor. Uttalande av Roks årsmöte: Stoppa distributionen av porr!

Roks barnansvarig 25–26 september

Roks anordnade en träff för barnansvariga på jourerna den 25 och 26 september 2016. Träffen startade med att alla deltagare fick möjlighet att lära känna varandra. Sen var det tid för den första föreläsaren Anna L Jonhed fil dr i socialt arbete, Örebro universitet. Anna föreläste om barns umgänge med en våldsutövande pappa. Ca 10% av alla barn i Sverige bevittnar våld mellan föräldrar och vårdnadshavare vid något tillfälle under sin uppväxt. 5 % av alla barn i Sverige upplever detta på relativt regelbunden basis. Att uppleva våld medför konsekvenser för barnen de får en förändrad världsuppfattning utifrån att omvärlden blir osäker, otrygg och oförutsägbar. Alla barn som upplever våld uppvisar inte symptom men att inte uppvisa symptom är inte samma som att inte vara drabbad. Våldet inom en familj upphör oftast inte i och med en separation utan att separera medför alltid en risk. Om det finns gemensamma barn så ökar risken för fortsatt våld mot kvinnan. Umgänget med barnen blir en fortsatt plattform för pappan att fortsätta med kontroll och våld mot mamman. Umgänget medför även en risk för fortsatt misshandel av barnen. I föreläsningen informerade Anna L Jonhed om sin forskning som visar på att alla barn inte mår bra av umgänge med båda föräldrarna. Barn i "allmänhet" har två föräldrar som båda är angelägna om att tillgodose sitt barns behov och förmår att sätta sitt barns behov framför sina egna. Dessa föräldrar försöker så långt som det är möjligt att lösa sina vuxenkonflikter utan att barnen blir inblandad. Sen finns det barn i "synnerhet". Barn i "synnerhet" har minst en förälder som har stora

svårigheter med att inte sätta sig själv främst. Barn i "allmänhet" behöver båda sina föräldrar. Barn i "synnerhet" mår bäst av att i huvudsak ha kontakt med en förälder eller inte ha så mycket kontakt med någon av sina föräldrar. När föräldrar separerar måste barn och föräldrar omvärdera sina relationer. Våld förstör tilliten. Varje gång någon har använt våld har man slagit ned tilliten och så länge som det finns våld finns det ingen tillit. Finns det ingen tillit så känner barnen sig inte trygga. I umgängesavtalen står det inget om kvaliteten på umgängen. Man behöver ställa mer krav på den våldsamma föräldern och det är förövarens ansvar att bevisa att han inte bara avhåller sig från våldsamt och skrämmande beteende utan också kan bidra positivt till barnets välmående. Anna L Jonhed har skrivit en avhandling om barns relation och umgänge med pappor som utövat våld mot deras mammor. Avhandlingen heter Better safe than sorry.

Efter Anna Jonheds föreläsning var det tid för ett pass med Roks med diskussion om hur man hanterar olika situationer med barn på de olika jourerna. Roks hade tagit fram olika fall att diskutera runt om hur olika jourer skulle hantera de olika fallen. Dagen avslutades med gemensam middag där kontakter kunde knytas med andra jourer samt fortsatt erfarenhetsutbyte kunde ske.

Den andra och avslutande dagen inleddes med att Ylva Mårtens föreläste om att samtala med barn. Ylva är journalist och har arbetat på Sveriges radio och delade med sig av sina erfarenheter av att samtala med barn. Hon tipsade om att tänka på hur man placerar sig när man samtalar med barnen och undvika att sätta sig mitt emot då det då lätt kan uppstå en känsla av förhör istället för samtal. Ylva brukar i sina intervjuer vilja träffa barnen en och en. Hon ändrar inte språkbruk när hon talar med barnen men ser till att inte använda för svåra ord. Ylva betonar att det är viktigt att betrakta barnen som människor och inte som offer. Är viktigt att ha överenskommelser med barnen om att de inte behöver svara på alla frågor utan att de väljer själva. Det viktigaste när man samtalar med barnen är att det finns gott om tid. Att intervjua betyder att se varandra under samtalet är det viktigt att lyssna aktivt. Ylva har skrivit en bok om att samtala med barn. Bokens titel är "Vad säger barnen".

Efter Ylvas föreläsning fick deltagarna prova improvisationsteater. Dagen avslutades med gemensam diskussion om framtiden och vad som vi kommer att ta med oss från Roks barnansvarig träff.

Anna Vidmark

Roks träff för anställda 20161021-22

Roks anordnade en 2 dagars träff för anställda inom Roks kvinno- och tjejjourer från fredag till lördag. Fredagen inleddes med att Ylva Ehn från Socialstyrelsen föreläste om föreskrifter och allmänna råd om dokumentation. Om socialnämnden har fattat ett beslut om placering så inträder dokumentationsskyldighet. Det behöver inte vara ett skriftligt uppdrag men informationen ska vara så tydlig att det framgår att det är ett beslut om insats. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder samt faktiska omständigheter av betydelse. Kvinnorna ska veta om att det dokumenteras och de har rätt att se sin dokumentation. I dokumentationen ska man tydligt kunna följa vad som sker från ett uppdrag till ett avslut. I dokumentationen behöver man särskilja vad som är handling och vad som är bedömning. Vid utlämnande ska det om det saknas samtycke ske en men prövning utifrån sekretess. Efter

socialstyrelsen föreläsningsspass om dokumentation var det dags för att lära känna varandra samt att gemensamt utvärdera Roks kvalitetssäkringsmaterial. Fredagen avslutades med en trevlig gemensam middag där det gavs ytterligare möjlighet att umgås och lära känna anställda från andra kvinnojourer.

Lördagen inleddes med att Sofia Karlsson hade genomgång av resultatet av anställda undersökningen med öppet forum. Under passet gavs vi möjlighet att diskutera och delge varandra lite tips och råd om olika delar ur undersökningen i blandade arbetsgrupper med de andra deltagande kvinno- och tjejjourerna. Diskussionerna fortsatte även under fiket bland annat gavs möjligheten att diskutera "samarbete mellan styrelse och anställda", arbetsmiljö. Utifrån arbetsmiljö lyftes bland annat att arbetsmiljöansvaret ligger på styrelsen och att det är samma lagar och regler som gäller som på andra arbetsplatser. När det gäller övertid med tid mot tid är det många jourer som följer övertidsbestämmelser även vid tid mot tid. 1 timme blir då inte 1 timme utan enligt ob bestämmelser. Att ta ut tid kan vara svårt och särskilt när det förekommer ensamarbete. Det är viktigt med handledning utifrån att arbetet medför risk för sekundär traumatisering. Sen medför även att verksamheterna är beroende av bidragssökande en osäker ekonomi vilket påverkar arbetsmiljön för de anställda. Det bör vara en arbetsmiljö rond per år och att man då ska se till den fysiska arbetsmiljön samt den psykosociala arbetsmiljön. Efter fiket var det dags för dagens andra pass om att arbeta fackligt på jouren och även detta pass hade ett öppet forum med fina diskussioner. Alingsås kvinnojour gav många goda och fina råd bland annat om vikten av tydliga arbets- och ansvars beskrivningar för styrelse, anställda samt ideella jourkvinnor. Det lyftes under föreläsningen samt under diskussionerna vikten av att det finns en tydlighet i rollerna inom en kvinnojour. Sofia lyfter att det finns en problematik med att dels vara anställd och dels vara ideell inom samma förening. Det är lätt att gränserna däremellan suddas ut. Sedan var det tid för god lunch gemensamt med arbetsgivarna. Efter lunchen var det ett avslutande föreläsningsspass med Sofia Karlsson om rollfördelning, kommunikation, samarbete i ideella föreningar och konfliktlösning. Dagen avslutas gemensamma diskussioner med arbetsgivarna.

Anna Vidmark

Roks Arbetsgivarträff 22 till 23 oktober 2016 Scandic Talk Stockholm!

Träffen inleddes med en gemensam lunch för både anställda och arbetsgivare. Efter lunchen föreläste Sofia Karlsson om rollfördelning, kommunikation, samarbete och konfliktlösningar i ideella föreningar. Efter föreläsningen hade vi ett öppet diskussionsforum tillsammans. Efter fiket hade vi arbetsgivare ett enskilt diskussionsforum, det var otroligt intressant att få höra hur andra jourer runt om i landet arbetar. Dagen avslutades med middag och mingel.

Efter frukost på söndagen hade vi IDEA som föreläste om anställningar, lönesättning, grundläggande arbetssätt och arbetsmiljön, Efter lunch hade vi ett öppet forum där vi diskuterade visioner och framtid.

Vid pennan Karin Jonsson

Övriga deltagare: Camilla Gatugård, Eva Hoffman och Kristina Hübinette

Roks utbildning för nya 161203-04

Roks anordnade 161203-04 en utbildning för nya jourkvinnor i Kista. Utbildningen inleddes med att deltagarna fick lära känna varandra. Utbildningens första föreläsare var Carmen Blanco Valer som föreläste om feminism, systerskap och patriarkala strukturer. Feminism är en rättviserörelse som ifrågasätter maktbalanser i samhället. Det finns olika typer av feminism bland annat liberal feminism, socialistisk feminism, black feminism, intersektionell feminism och antirasistisk feminism. Carmen lyfte under föreläsningen fördomar om feminism och slog hål på dessa. Carmen varvade sin föreläsning med diskussioner om vad feminism är med diskussions möjligheter om både feminism och fördomar. Carmen lyfte att systerskap står för att se varandra, stötta varandra solidariskt, att synliggöra varandras framgångar samt att bekräfta varandra.

Dagens andra föreläsare var Johanna Marseille som föreläste om LGBTQ- normer, kön och sexualitet. Johanna delade i föreläsningen med sig av sina erfarenheter som transkvinna. Det är inte vår kromosomuppsättning som gör oss till kvinnor utan det är vår upplevelse av att vara kvinna som gör oss till kvinnor. Johanna beskrev att det är svårare för en transkvinna att lämna en relation utifrån att de ännu mer har fått itutat i sig att de är värdelösa just utifrån att de är transkvinnor. Johanna lyfter problematiken om att transkvinnor inte får komma till kvinnojouren och ställer frågan "om man arbetar för kvinnor hur kan man då neka transkvinnor". Förtrycket mot transkvinnor är ett samhällsförtryck. Fram till 2013 tvångssteriliserade man transkvinnor. Det var EU som tryckte på att Sverige skulle upphöra med tvångssteriliseringen. Johanna beskriver att man får mer fördelar i samhället av att vara en pojkflicka än av att vara en flickpojke. Hon lyfte under sin föreläsning vikten av att man behöver tänka på kopplingar mellan vem vi förtrycker och hur vi förtrycker. Ett exempel är när vi kallar något beige för hudfärgat ex en beige bh eller en beige penna. Under Johannas föreläsning fick deltagarna diskutera om normer alltid är bra eller dåliga och om de kan vara skadliga samt vad vi deltagare tänker om kön.

Den första dagen avslutades med gemensam middag där möjlighet gavs att bekanta sig med andra jourer.

Den sista och avslutande dagen inleddes med Cecilia Heikkinen föreläste om "hur skyddar vi oss när it och teknik används för att kontrollera och förfölja?" I dag går det att förfölja och avlyssna via en persons telefon. Telefonerna idag innehåller ofta en GPS och Iphone har en app. som heter "hitta min Iphone". Många jourer har som regel och rutin att alla kvinnor som kommer till dem ska stänga av sin telefon och ha den avstängd under den tid som de bor på jouren. De har då mobiltelefoner som de får låna under tiden som de bor på jouren. Det finns i telefonerna även möjlighet att avlyssna någon via tystläge och autosvar. På datorerna om kvinnorna har med sig egna datorer till jourerna kan de spåras via IP-adresser, spionprogram, webbkameror med mera. Tekniken utvecklas ständigt och det gäller att hålla sig uppdaterad.

Efter Cecilia var det dags för utbildningens sista föreläsare Nina Rung som föreläste om sexualbrott på nätet. Nina Rung är kriminolog och utreder våld mot barn. När det gäller sexköp så är det "vanliga män med familjer" och ursäkterna är "hon är gravid, vi har det väldigt torrt hemma, vill prova grövre saker än vad partnern vill." Det är uteslutande män som utnyttjar yngsta var 15 år vid lagföringstillfället och den äldsta var 90år. Man kan se att genomsnittsåldern sjunker och att det finns en koppling mellan sexköp, porr och övergrepp. Det har blivit en annan arena och barn söks upp via internet. Grooming är att man tar kontakt med barn utifrån ett sexuellt syfte. Grooming kan ge straff i form av böter eller upp till 1 års fängelse. Mycket av det som sker på nätet är utnyttjande av barn för sexuell posering. Det gäller för barn upp till 15 år men kan också avse barn mellan 15-18år om man kan visa på att

det skadar hälsa och utveckling. Sexuellt utnyttjande av barn för posering kan ge straff från böter och upp till 2 års fängelse. Grovt utnyttjande av barn för sexuell posering kan ge straff från 6 månader upp till 6 år. När det gäller sexuella övergrepp på barn så måste man fråga för att få veta. Barn berättar inte självmant och man bör lära sina barn vart deras kroppsliga gränser går. Våldtäkt mot barn avser barn under 15år. Man har börjat att tulla på åldersgränsen 15 år när män har haft sex med barn under 15år och män har friats utifrån att de "trodde" att barnet var äldre. Det finns män som har haft sex med 13 åringar men klarat sig utifrån att barnet har varit utvecklat eller haft piercing. Som lagen ser ut i dag när det avser våldtäkt räcker det inte med att säga nej utan man bör ha visat mer motstånd. Var tredje kvinna i Europa har varit utsatt för våld eller sexualiserat våld. När det kommer till de som använder sex som självskada är det viktigt att finnas där för dem. Att lyssna. Ställa frågor om vad de vill ha för hjälp. Det är okej att i samtal med någon som använder sex som självskadebeteende och inte ha alla svaren. Är också okej att be dem berätta igen om man inte förstår eller hänger med i deras berättelse. Det viktigaste är inte att veta allt utan att man visar att man klarar av att lyssna på deras berättelse. 15–18 åringar är extremt utsatta utifrån att de lagligt får ha sex. De ska ta ansvar precis som sina förövare. Nya lagen kräver att samtycke inte kan ges i förväg utan det ska ges där och då. Nina hoppas att det förhoppningsvis kommer att bli en skärpning med åldersgränsen 15 år och att man inte ska kunna frias för att man trodde att de var över 15 år. I framtiden behöver man arbeta preventivt med att metodiskt arbeta i förskola/ skola exempelvis med stopp min kropp. Man behöver utbilda skolpersonal, BUP, vårdpersonal och idrottsledare. Nationell utbildning. Kampanja exempelvis porrfritt. Reglera pornografin. Fokusera på männen och få männen att söka hjälp.

De två dagarna avslutades med en gemensam diskussion om vad vi tar med oss från utbildningen och vad jourerna behöver från Roks i framtiden.

Anna Vidmark

Länsstyrelsen

Språkets betydelse för arbetet med våldsutsatta 13 april 2016

Föreläsningdag med Allan Wade, PhD, forskare och familjeterapeut vid Center for Response Based Practice, Vancouver Island, Kanada.

Allan Wade är en fantastiskt duktig föreläsare med mycket erfarenhet från att jobba med och forska om våldsutsatta i Canada. Han har i sitt terapeutiska arbete och sin forskning kommit fram till att språket har stor betydelse i bemötande både vad det gäller det terapeutiska samtalet men också vid målsägandeförhör, rättegång och i beskrivning av vad som hänt. När det talas om övergrepp berörs sällan det motstånd som den brottsutsatte faktiskt gjorde, i stället framställs ofta våldet som en gemensam handling. Det ger en skev bild av hur våldet ser ut och lägger ansvar och skuld på den brottsutsatte. Till exempel är ordet "barnsexturism" helt missvisande, det borde heta "Internationella barnvåldtäkter" eftersom det handlar om barn. Han föreläste också om barn och unga som utsätts för våld och om hur man talar med dem utifrån ett barnperspektiv, barn är ju barn till både offer och förövare.

Deltagare: Christina Hübinette, Karin Jonsson, Eva Hoffman

Hedersrelaterat våld 9/9 2016

Föreläsningdag om "Hedersrelaterat våld" med Juno Blom, utvecklings samordnare vid

Länsstyrelsen Östergötland och ansvarig för regeringens utredning om hedersrelaterat våld. Vi hade också möte med Jourerna i Västernorrland. Arrangör Örnköldsviks kvinnojour.

Juno Blom inledde med att säga att mänskliga rättigheter måste gälla alla så fort de kommer till Sverige! Vi får inte vara så rädda att verka främlingsfientliga så att vi anpassar vi oss till religiösa och kulturella fundamentalister och strukturer som vill tysta debatten och ändra på den jämlikhet vi uppnått i Sverige t.ex. genom att ge kvinnor och män särskilda bad tider.

Hon beskrev också att i länder med hederskulturer har de ingen fungerande stat som backar upp enskilda personer, som vi har i vårt land, utan man måste sätta sin lit till släkten, bryter man med släkten så är man helt ensam. Hon jämförde också "mäns våld mot kvinnor" med "hedersrelaterat våld" och menade på att "mäns våld mot kvinnor" är privat, släkt och vänner vet inte om det så våldet leder ofta till ensamhet och isolering, medan det hedersrelaterade våldet är hela släktens angelägenhet. En likhet är att båda formerna av våld handlar om mäns kontroll av kvinnor.

Mötet handlade om hur vi kan gå vidare med samarbetet mellan jourerna i Västernorrland.

Se också, <http://www.hedersförtryck.se/>

Eva Hoffman, Britt-Marie Nykvist, Lena

Wilhelmsson

Sex mot ersättning – focus på efterfrågan

Länsstyrelserna i de norra länen, anordnade denna konferens. Vi som var på den utbildningen var Camilla Gatugård, Maria Antonic och Anette Nordstedt.

Dagen startade med Eva Norlin, och Marie Johansson, som var samordnare för dagens kurs. De presenterade omfattnings kartläggningen av Prostitution och människohandel i Norrland. Där ingår Västernorrland, Jämtland Härjedalen, Norrbotten och Västerbotten. Rapporten offentliggjordes 161201.

NMT (nätverket nationella metodstödteam) från STOCKHOLM, jobbar också med Prostitution och människohandel. De bidrar och bistår dom i specifika ärenden, och fungerar som en operativ/strategisk resurs, för att utveckla och effektivisera arbetet och samverkan i arbetet mot prostitution och människohandel i hela landet.

De har haft en kampanj "Du Avgör" som de pratade kring samt visade en film. Den syftar till att förebygga och riktar sig till sexköpare och potentiella köpare (webbadress, <http://duavgör.se>). De vill understryka att utan efterfrågan på tjänster skulle vi inte ha någon prostitution eller människohandel för sexuella ändamål. Kampanjen sker på uppdrag av Regeringen och i samarbete med Länsstyrelserna / NMT, och Plattformen Civila Sverige.

En annan kampanj "Resekurage", (webbadress, <http://resekurage.se>), lanserades redan 2014–12, också från uppdrag av regeringen till länsstyrelsen i Stockholm. Syftet var att informera allmänheten om förekomsten av sexuell exploatering av barn i samband med turism/resande. Den uppmanar turister och resande att ta med sitt resekurage och civilkurage på resan vart du än åker. Om du ser något som är fel eller känns fel, säg till vad du såg genom att klicka på "TIPSA POLISEN" -knapp på deras hemsida för att informera svensk polis. Man kan även göra det till den lokala polisen på rese orten.

Länsstyrelsen Stockholm Mot prostitution och människohandel har en ”HOT LINE” tel.nr. 010-223 1140, de kan hjälpa, där ingår NMT, (se ovan) De har även ett ”Återvändande projekt” en länskoordinator, vilka ingår i stödteamet.

Bakom annonser på nätet, i tidningar kan GROV BROTTSLIGHET gömma sig. T.ex. människohandel, grovt koppleri, misshandel, våldtäkt, grov kvinnofridskränkning, mm. Barn kan också gömmas bakom annonserna. Flera barn på asylboende misstänks ha tvingats sälja sex. Många fall har man fått kännedom om i Länsstyrelsen Syd. Barnen försvinner ut på kvällarna, det finns misstankar att de kan vara utsatta för prostitution och/eller människohandel. Det kan naturligtvis förekomma i Region Norr också vilket projektet har visats i analysen av studien som gjorts. I studien och kartläggningen i norra delen av Sverige har man intervjuat personer på länsstyrelserna.

Frågan är vad de tror och vad de vet. Man har jämfört material från tidigare studier (2014) Var på nätet erbjuds sexuella tjänster? Vilka tjänster erbjuds? Om det finns indirekta aktörer (hallikar, människohandel). Vad som är produkten? Polisen i de norra länen har haft kontakt med de lokala hotellen, och frågat om misstänker prostitution. I något län har man upptäckt barn och kvinnor från Nigeria. Man har även upptäckt internet relaterad prostitution. De har också förekommit övergrepp under resans gång till Sverige, Det har funnits externa aktörer inom gruppen.

Kvinnorna styrs från hemlandet. Man misstänker människohandel. Vanligt att bokning sker via telefonsamtal från andra länder, t.ex. Italien, Frankrike. Svårt för svensk polis att identifiera det. Ibland upptäckts sexköp i samband med misshandel och våldtäkt.

Internetannonser om sexerbjudande, eskort är utbredd i hela landet. De är ofta fejkade t.ex. ålder, nationalitet, språk. Dessa sidor kan ändras beroende på lagar, regler som finns i ett land. Marknadsföringen på nätet är ofta lika. En man boende i Sundvall, styrde sin kvinna över hela Norrland. Över 400 kunder kunde polisen fastslå i studien, i det fallet.

I Sundsvall har vi ju läst om mannen som tvingade sin utvecklingsstörda sambo att prostituera sig. Det var han eller någon annan hallick som filmade de sexuella aktiviteterna. Polisen håller på att försöka identifiera männen. Män som åker fast i Sverige får böter.

Slutsats och analys av studien i de norra länen, är att omfattningen av sexuella tjänster på internet är att det finns en marknad där sexuella tjänster kan köpas var man än befinner sig i regionen. Det är enkelt att hitta informationen. Det är jämn fördelning mellan svenskar och andra nationaliteter, som har annonser. Det krävs mer planerad insats från polis för att öka antalet polisiära ärenden och att fånga upp människohandel.

Stödverksamhet behöver utvecklas. Det bör uppmärksammas särskilt att ensamkommande barn kan vara en utsatt grupp för exploatering.

Simon Häggström, polis från Stockholm jobbar inom gruppen som gör insats mot sexköpare. Tillslag var 6:e vecka. Han jobbar också med narkotika, våld och mot prostitution. Han har skrivit 3 böcker om detta. den sista kommer ut nu under våren 2017. Böckerna (3 st.) heter SKUGGANS DAL.

Anette

2016 06 09 Utvärdering av våldsutbildning

Länsstyrelserna genomförde under 2015 en utbildning uppdelad på fem dagar på temat våld i nära relationer. Utbildningen har genomförts i Umeå och Hässleholm.

Den nionde juni 2016 bjöds alla som genomgått utbildningsdagarna till en utvärderingsdag i Stockholm. Från Kvinnojourerna deltog Elisabeth Unander och Maria Antonic'.

Utvärderingsdagen inleddes med att representanterna från Länsstyrelserna informerar om det uppdrag som länsstyrelserna har när det gäller det fjärde jämställdhetsmålet. "*Mäns våld mot kvinnor skall upphöra*".

Länsstyrelserna skall:

- Stödja samordningen i länen när det gäller förebyggande arbete
- Förebygga hedersrelaterat våld
- Förebygga att ungdomar blir gift mot sin vilja
- Länsstyrelserna i Skåne och Stockholm har särskilt ansvar för skyddat boende.
-

Utvärderingen av utbildningsdagarna börjar med en återblick på de olika teman/områden som ingick i utbildningsdagarna. Flera av de närvarande återkom till hur viktigt det är att diskutera det arbete som görs inom kvinnojourerna utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Alla var överens om att mycket görs inom kvinnojourerna som inte värdesätts i pengar.

Några av de områden som Kvinnojourerna bör fortsätta att arbeta med är:

- Kartläggning av skyddat boende för särskilda grupper så som missbrukande kvinnor, Kvinnor med funktionshinder, Äldre kvinnor, Utlandsfödd kvinnor, Kvinnor med hedersproblem

Dagen avslutades med att de olika kvinnojourerna informerade om sitt arbete. Vidare informerade representanterna från Länsstyrelsen vad som händer på nationell nivå inom området.

Maria Antonic'

Allan Wade workshop 20161121–22

Landstinget Västernorrlands ungdomsmottagning bjöd in till 2 dagars workshop med Allan Wade i Härnösand. Allan Wade är en kanadensisk forskare och terapeut som har varit med och utvecklat "resonse-based practice".

Allan började med att introducera den responsbaserade modellen. Han förklarade att alla som utsätts för våld gör motstånd och att motståndet är en respons på våldet. Den utsattas historia är motståndets historia. Alla som utsätts för våld har gjort någon form av motstånd. Våldet och motståndets historia går hand i hand. Att få en utsatt person att inse att de på olika sätt har gjort motstånd är en viktig del i deras läkningsprocess. Det hjälper dem att inse att de gjorde motstånd vilket kan hjälpa dem att minska känslan av skuld utifrån det som inträffade. Den utsatta personens mående påverkas av omgivningen och sin egen motståndskraft. Utifrån detta är det viktigt att utforska vad personen har för stöd och socialt nätverk. Hur omgivningen mottar den utsattes historia påverkar om de kommer att berätta för någon fler exempelvis myndigheter. Om man utsätts för våld och möter negativa reaktioner från

omgivningen med exempelvis skuldgörande ökar risken för psykisk ohälsa. Om man möts av negativa reaktioner när man berättar om det som man utsatts för är risken stor att man inte kommer att vilja berätta om det för någon annan heller.

Allan berättar att hur man som utsatt reagerar på våldsutövaren är beror på ens omgivning och sociala situation. Är man i en utsatt och sårbar situation så påverkas motståndet av detta exempelvis om man utsätts för våld eller övergrepp på en isolerad plats så gör man troligtvis inte motstånd genom att springa ut och skrika efter hjälp då det inte skulle vara meningsfullt.

Våld är ensidigt och består av en persons handlande mot en annan persons vilja och välmående. Det är viktigt att man benämner saker rätt kallar man en relation för en "våldsam relation" så står det för att båda i relationen är våldsam. När man förklarar en våldsam relation utifrån den utsatta så gör man problemet gemensamt. Så fort man gör ett problem gemensamt så lägger man skulden på den som utsätts och ett exempel på det är normaliseringsprocessen.

Anna Vidmark

Brottsofferkonferens 12 oktober

Brottsofferkonferensen anordnas av Polismyndigheten region nord samt Brottsofferjouren och hölls på Quality Hotells lokaler i Sundsvall. Arrangörerna bjöd på bra föreläsare samt god mat och fika.

Jan Olsson polisinspektör vid Nationellt Bedrägericenter i Stockholm föreläste om "Bedrägeri ett växande samhällshot". Han berättade att man kan se internet som ett isberg med en stor yta under vattnet. Själva isberget är den del av internet som man vanligen använder och isberget under ytan är de delar av internet som används av företag och myndigheter. Sen längst ner är det ytterligare en stor mörk del och där bygger kriminella sina nätverk och det är även där som de utför och bygger upp sina bedrägerier. Dessa nätverk ligger ofta före forskare eller åtminstone sida vid sida med forskarna. Har forskarna kommit på sätt att utföra bedrägerier så ska man alltid räkna med att även de kriminella kan utföra dessa och ofta på smidigare och smartare sätt. Jan lyfte att det är en risk att handla via nätet och uppge sitt kortnummer och CSS kod även om sidorna man handlar på är säkra så innebär inte det att sidorna inte kan hackas. Jan tipsade om att använda sig av skatteverkets skydd för att adressändring endast ska kunna ske via skatteverkets hemsida för att minska risken att någon adressändrar och beställer bankkort eller saker i ens namn utan att man ens vet om det då de skickas till den nya folkbokföringsadressen.

Klara Hradilova Selin och David Shannon från Brottsofferförebyggande rådet (BRÅ) informerade om BRÅ:s kartläggning av bedrägeri brottsligheten i Sverige.

Dagen avslutades med Patrik Sjöberg som berättade om sin uppväxt och de sexuella övergrepp som han utsattes för av sin tränare/ styvfar. Patriks övergrepp från tränaren började när han var 11 år under en tävlingsresa och fortsatte sedan under hela Patriks uppväxt. Hans tränare flyttade ihop med Patriks mamma och blev hans styvfar. Övergreppen fortsatte att ske i hemmet och Patriks tränare använde även droger för att möjliggöra övergreppen. När Patrik var 14 år flyttade hans mamma och hans tränare isär och han valde att bo kvar med tränaren.

Patriks tränare förgrep sig även på andra pojkar som han tränade. Övergreppen har påverkat Patriks uppväxt och liv och han har hela livet burit på en stor ilska. Patrik berättade även om det arbete han i dagsläget gör för att medvetenheten för sexuella övergrepp ska öka. Han tryckte på att idrottsföreningar vara medveten om att övergreppen sker inom deras verksamhet och att de behöver ta sitt ansvar.

Anna Vidmark

Övriga deltagare: Karin Jonsson, Merja Ylioikarainen, Britt-Marie Nyqvist samt Anette Nordstedt.

Ordförandens Slutord

I år har vi firat 35-årsjubileum och vi kan återigen konstatera att vi behövs minst lika mycket som tidigare, vi har haft fullbelagt mest hela tiden och ibland fått hänvisa kvinnor till andra jouter och andra lösningar. Vi har haft fler kvinno- och barnnätter under 2016 än tidigare, men antal kvinnor och barn har varit lägre, den svåra bostadssituationen har gjort att kvinnor och barn stannar längre hos oss än vad de har gjort tidigare.

Jag vill tacka alla som gör vårt arbete med våldsutsatta kvinnor och barn möjligt, de anställda sen tidigare, Gunilla, Elisabeth, Aynura och vår nyanställda Anna, som jag också önskar välkommen till jouten! Jag vill också tacka beredskapsjouten för troget och träget arbete under året, Kerstin, Anette, Kicki, Maria och Anita! Jag vill också tacka alla styrelsemedlemmar, Britt-Marie, Camilla, Lena, Lena, Maria, Merja, Karin för era insatser under året!

Tyvärr har också några avslutat sina tjänster under året och dessa vill jag tacka speciellt för alla år de har varit trogna jouten, Gunilla, Kicki, Maria och Anita.

Sist men inte minst vill jag tacka tjejjouren för ett gott samarbete under året och speciellt då alla som ställde upp och gjorde 25/11 till en helkväll tillsammans med oss.

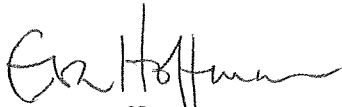
Som vanligt har Kvinnogemenskap varit engagerade i många aktiviteter under året och där vill jag speciellt uppmärksamma sommarlägret som blev en stor succé och 35 årsjubileet som firades under högtidliga former med en eftermiddag med professionella föreläsare.

Sist men inte minst vill jag uppmärksamma alla kvinnor och barn som har sökt sig till oss, ni är våra hjältar, ni som upplevt svåra förhållanden och tagit er ur dessa och kämpar vidare med livet på egen hand.

Jag vill också tacka för mig som ordförande, det har varit några intensiva och spännande år, men nu lämnar jag ordförandeklubban vidare till nästa kvinna!

Eva Hoffman

Sundsvall 170207

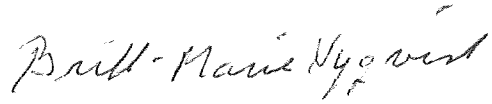
Eva Hoffman
Ordförande

Merja Ylioikarainen
vice ordförande

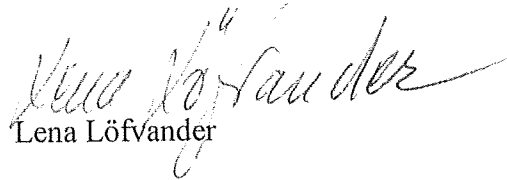
Maria Antonic
kassör

Britt-Marie Nyqvist

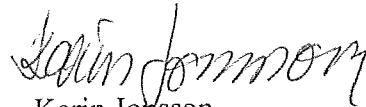
Camilla Gatugård

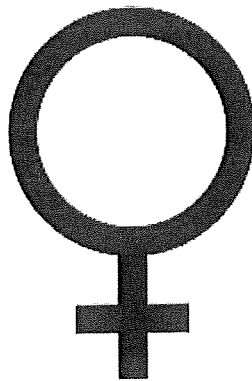
Lena Löfvander

Lena Wilhelmsson

Karin Jonsson

Årsredovisning för
Kvinnogemenskap Sundsvall IF
889201-2579

Räkenskapsåret
2016-01-01 - 2016-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Noter	5
Underskrifter	6

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kvinnogemenskap Sundsvall IF, org.nr. 889201-2579 med säte i Sundsvall får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2016.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Kvinnogemenskap, kvinnojouren i Sundsvall bildades år 1981.

Kvinnogemenskap i Sundsvall erbjuder utsatta kvinnliga brottsoffer och deras barn ett skyddat boende samt återupprättande samtal med kvinnor som kommer utifrån.

Verksamheten finansieras i huvudsak med medel från Sundsvalls kommun som regleras via avtal samt Timrå kommun där föreningen äskar pengar årligen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under räkenskapsåret har styrelsen uppdagat att det genomförts överföringar från föreningens bankkonton till en numera f.d. anställds privata konto. Vid en närmare utredning i ärendet har styrelsen konstaterat att transaktionerna saknade grund, varför värdeöverföringarna enligt styrelsen är att anse som otillåtna.

Under räkenskapsåret har ett stort antal semesterdagar utbetalats till anställda. Utbetalning har skett utan styrelsens godkännande. Det är styrelsens mening att det inte kan uteslutas att utbetalda belopp avseende semesterdagar är felaktiga. Det finns således, enligt styrelsens mening, skäl att tro att otillåtna värdeöverföringar gjorts från föreningen även i detta avseende.

Mot bakgrund av vad som uppdagats för styrelsen under räkenskapsåret så gjordes i början av år 2017 en polisanmälan mot en numera f.d. anställd person.

Flerårsöversikt

	2016	2015	2014	Belopp i kkr 2013
Intäkter	2 851	2 332	1 713	2 757
Resultat efter finansiella poster	-364	-221	-589	280
Soliditet, %	57	14	25	40

Förändringar i eget kapital

	Fritt eget kapital
Belopp vid årets början	218 703
Justering av ingående balanser	989 584
Årets resultat	-363 763
Belopp vid årets slut	844 524

Resultatdisposition

Belopp i kr

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital disponeras enligt följande:

balanserat resultat	1 208 287
årets resultat	<u>-363 763</u>
Totalt	844 524
disponeras för	
balanseras i ny räkning	<u>844 524</u>
Summa	844 524

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>	<i>2015-01-01- 2015-12-31</i>
Rörelseintäkter	2		
Nettoomsättning		107 944	86 553
Övriga rörelseintäkter		2 742 676	2 245 755
Summa rörelseintäkter		2 850 620	2 332 308
Rörelsekostnader			
Handelsvaror		-7 784	-3 396
Övriga externa kostnader		-1 082 555	-829 903
Personalkostnader	3	-2 124 123	-1 720 358
Summa rörelsekostnader		-3 214 462	-2 553 657
Rörelseresultat		-363 842	-221 349
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		153	220
Räntekostnader och liknande resultatposter		-74	-
Summa finansiella poster		79	220
Resultat efter finansiella poster		-363 763	-221 129
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		-363 763	-221 129
Skatter			
Årets resultat		-363 763	-221 129

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		325 429	81 751
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		8 693	-
Summa kortfristiga fordringar		334 122	81 751
Kassa och bank			
Kassa och bank		1 137 138	1 449 931
Summa kassa och bank		1 137 138	1 449 931
Summa omsättningstillgångar		1 471 260	1 531 682
SUMMA TILLGÅNGAR		1 471 260	1 531 682

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

<i>Fritt eget kapital</i>	4		
Balanserat resultat		1 208 287	439 832
Årets resultat		-363 763	-221 129
Summa fritt eget kapital		844 524	218 703
Summa eget kapital		844 524	218 703
Långfristiga skulder			
Övriga skulder		-	927 194
Summa långfristiga skulder		-	927 194
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		13 651	15 772
Skatteskulder		39 215	-
Övriga skulder		245 958	148 938
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		327 912	221 075
Summa kortfristiga skulder		626 736	385 785
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 471 260	1 531 682

Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen upprättas för första gången i enlighet med BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag, vilket kan innebära en bristande jämförbarhet mellan räkenskapsåret och det närmast föregående räkenskapsåret.

Definition av nyckeltal

Soliditet

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Not 2 Medlemsavgifter, gåvor och bidrag

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Medlemsavgifter	11 250	13 900
Gåvor	107 342	86 550
Bidrag	2 520 591	1 995 204
Summa	2 639 183	2 095 654

Not 3 Anställda och personalkostnader

Personal

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Antal	4	4
Summa	4	4

Not 4 Ändamålsbestämda medel inom eget kapital

I eget kapital ingår ändamålsbestämda medel med 932 129,07 kr.

	2016-12-31
Belopp vid årets ingång	-
Justering av ingående balans	927 194
Tillkommande gåvor	64 500
Årets användning	-59 565
Belopp vid årets utgång	932 129

Underskrifter

Sundsvall 2017-05-30

Eva Hoffman
Ordförande

Merja Yliokarainen
Vice ordförande

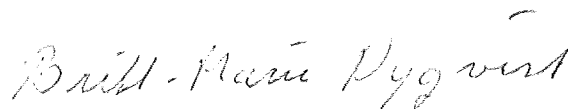
Maria Antonic
Kassör

Lena Löfvander

Camilla Gatugård

Britt-Marie Nyqvist

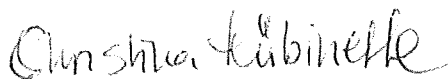
Karin Jonsson

Vår revisionsberättelse avviker från standardutformningen och har lämnats 2017-05-30

KPMG AB

Niklas Antonsson
Auktoriserad revisor

Christina Hübinette
Föreningsrevisor

Ewa Back
Föreningsrevisor

(som avgivit egen
separat revisions-
berättelse)

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Kvinnogemenskap Sundsvall IF intygar härmed dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på föreningsstämma 2017-06-30. Stämman beslutade också att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Sundsvall 2017-06-30

Eva Hoffman
Ordförande

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Kvinnogemenskap Sundsvall, org. nr 889201-2579

Rapport om årsredovisningen

Uttalande med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kvinnogemenskap Sundsvall för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen, förutom de möjliga effekterna av de förhållanden som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden*, upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Då det saknas tillförlitliga underlag avseende det ingående saldot för semesterskuld har vi inte kunnat verifiera att det ingående saldot avseende inarbetad semester är korrekt. Det är därför inte möjligt att bedöma huruvida den ersättning för semesterdagar som har utbetalats under räkenskapsåret har uppgått till för höga belopp och därmed inte heller om posten personalkostnader har redovisats till ett för högt belopp i resultaträkningen.

På grund av att det funnits brister avseende kontroll och redovisning av uttag och utbetalning av semesterdagar har vi inte kunnat verifiera ingående balans för posten som avser semesterskuld till anställda, och vi kan därmed inte heller bedöma huruvida posten eget kapital är korrekt redovisad. Posterna är av väsentlig betydelse för bedömningen av föreningens resultat och ställning.

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande med reservation.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2015 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 14 februari 2016 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av föreningens verksamhetsberättelse men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

— drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande med avvikande mening

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kvinnogemenskap Sundsvall för år 2016.

Vi avstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Som framgår av årsredovisningens förvaltningsberättelse har det under räkenskapsåret uppdagats att en tidigare anställd olovligen har gjort utbetalningar av föreningens medel till sitt eget bankkonto. Misstankarna om brott har polisanmälts. En del av den fordran som härigenom har uppkommit mot den tidigare anställda har efter räkenskapsårets utgång återbetalats till föreningen. Det har funnits brister i föreningens interna kontroll avseende medelsförvaltningen och bokföringen. Det har helt saknats attest- eller andra kontrollrutiner för utbetalningar och styrelsen har inte tillsett att bokföringen har kontrollerats på ett betryggande sätt. Styrelsens underlåtenhet att tillse att tillräcklig kontroll över medelsförvaltningen och bokföringen funnits har möjliggjort att den anställda som har skött bokföringen och haft tillgång till bolagets bankkonton har kunnat göra otillbörliga utbetalningar till sig själv, vilket har skadat föreningen till den del medlen inte har återbetalats. Det kan inte uteslutas att det inträffade har skadat föreningens anseende. Som vi redogör för i avsnittet *grund för uttalande* i vår rapport om årsredovisningen kan det inte heller uteslutas att utbetalning av för höga belopp avseende semester har skett. Bristerna har även föranlett kostnader för att mer ingående revisionsinsatser har krävts.

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Anmärkning

Enligt föreningens stadgar ska årsmötet hållas senast i mars månad. Så har inte skett.

Sundsvall den 30 maj 2017

KPMG AB

Niklas Antonsson

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse för föreningen Kvinnogemenskap 2017

Jag har i min egenskap av vald revisor på årsmötet 2016 tagit del av föreningens verksamhetsberättelse för 2016, av styrelseprotokollen för 2016 samt Resultat- och balansräkning för 2016.

Av resultaträkningen framgår att föreningen har fått projektmedel på 855.000 kronor. Det finns dock ingen text i årsredovisningen som beskriver vad som gjorts under 2016 för dessa projektmedel, trots att pengarna bokförts i sin helhet som en intäkt avseende 2016.

Då jag tidigare i år fått information om att en professionell revisor anlåtats, på grund av krav kopplade till projektmedlen, som granskat verifikat och bokföring så har jag inte sett det som nödvändigt att även jag ska granska dessa dokument.

En del i en revisors uppdrag är att granska styrelsens kontroll över verksamhet och ekonomi.

När kallelse till årsmötet kom nu i maj så begärde jag dels att få handlingar tillsända och dels att få ett möte med ordförande och kassör, i syfte att få information om just detta. Tyvärr så har jag fått beskedet att det inte blir något sådant möte, vilket är anmärkningsvärt med tanke på de uppgifter om oegentligheter, polisanmälan och bristande kontroll som framkommit. I ett mail undertecknat "Styrelsen" skriver denna att "det krävs inte något möte mellan oss före årsmöte". Vidare har det kommit till min kännedom att det föreligger en tvist mellan styrelsen och en f d anställd avseende inestående semesterdagar.

Några frågor som jag ställer med anledning av styrelsens kontroll över verksamhet och ekonomi är:

Har styrelsen haft en tillfredsställande rutin för dokumentation av ledigheter och löneutbetalningar avseende de anställda? Har löneutbetalningar skötts av 2 personer i förening, eller endast av en anställd? Finns dokument som styrker den/de överenskommelser som träffats mellan styrelsen och de anställda om anställningsvillkor?

Utifrån ovan beskrivna punkter och händelser så kan jag i egenskap av på årsmötet 2016 vald (lekman-)revisor INTE föreslå årsmötet 2017 att ge den avgående styrelsen ansvarsfrihet för 2016.

Sundsvall den 29 maj 2017

Ewa Back

Verksamhetsplan 2017

Vi utgår utifrån att vi behövs i framtiden. Detta innebär att vi måste:

- Arbeta med framtidsfrågor.
- Förstärka beredskapsjouren.
- Få till ett Kontaktkvinnoskap.
- Arbeta med föreningsdelen så att vi blir en attraktiv förening.
- Utveckla hemsidan vidare.
- Utöka vår information utåt, bl. a till invandrargrupper, hälsocentraler, mm.
- Gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor.
- Kvalitetsarbete av jouren.
- Utveckla vår sida på Facebook.
- Barnverksamhet

Kalendariumet kommer att upprättas på första styrelsemötet efter sommaruppehållet.

Mvh Styrelsen Kvinnogemenskap

Intäkter	Budget 2016	Utfall 2016	Budget 2017
3610 Försäljning	0	600	0
3690 Gåvor	50 000,00	107 342,00	65 000,00
3911 Hyresint	50 000,00	44 935,00	50 000,00
3913 Medlem	15 000,00	11 250,00	14 000,00
3985 Statliga bidrag socialstyrelsen	0,00	405 089,00	0,00
3987 Timrå kommun	150 000,00	150 000,00	150 000,00
3987 Ånge kommun	0,00	0,00	0,00
3987 Sundsvalls kommun	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00
Övriga bidrag	0,00	0,00	0,00
3990 Projekt	450 000,00	450 000,00	740 000,00
Summa intäkter	2 165 000,00	2 669 216,00	2 519 000,00

Sammanställning	Budget 2016	Utfall 2016	Budget 2017
Intäkter	2 165 000,00	2 669 216,00	2 519 000,00
Övriga Kost	-599 526,00	-999 667,78	-648 220,00
Personal	-1 794 880,00	-2 087 575,40	-1 794 407,00
Summa	-229 406,00	-418 027,18	76 373,00

Ränta

Resultat

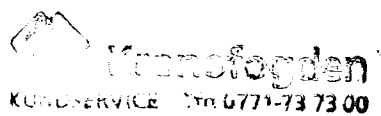
Kostnader	Budget 2016	Utfall 2016	Budget 2017
4110 Förtäring	-1 000,00	-8 816,45	-3 170,00
5010 Lokalhyra	-400 000,00	-455 184,00	-409 600,00
5020 El	-27 000,00	-26 246,00	-26 500,00
5060 Recykling	-500,00	-455,00	-500,00
5070 Rep av lokaler	0,00	-24 413,00	0,00
5090 Övr lokalkostnader	0,00	0,00	0,00
5410 Förb.inv	-500,00	-49 684,80	-5 000,00
5460 Förb.matrl	-10 000,00	-21 400,81	-13 000,00
5800 Resor	-5 000,00	-13 265,66	-10 000,00
5810 Hotell	0,00	-33 194,00	-12 000,00
5820 Hyrbil	0,00	-599,60	0,00
5830 Hyra buss	0,00	-23 954,00	-15 000,00
5910 Annons	-20 000,00	-46 808,20	-15 000,00
5940 Utåtriktade aktiviteter	0,00	-1 920,00	-2 000,00
6110 Kontorsmaterial	-6 000,00	-3 844,40	-4 000,00
6211 Telefon	-500,00	-1 466,00	-1 500,00
6212 Mobiltele	-40 000,00	-29 277,00	-30 000,00
6213 Gästtele	-1 500,00	-1 053,00	-1 500,00
6214 Telefonväxel	0,00	-507,00	-2 050,00
6215 Bredband	-6 500,00	-14 707,00	-10 000,00
6250 Porto	-2 000,00	-2 773,00	-1 500,00
6310 Ftgför.	-9 500,00	-8 732,00	-9 500,00
6360 Serviceavtal kopiator	-34 000,00	-34 290,00	-35 000,00
6365 Dataprogram	-15 550,00	-25 497,16	-20 000,00
6490 Radiotj.	-2 076,00	-2 378,00	-3 000,00
6492 Kostn medlemmar	-500,00	-7 570,00	-1 000,00
6495 Tolk	-500,00	-3 133,00	-1 000,00

Kostnader	Budget 2016		Budget 2017
6496 Utbildning förtroendevalda	-5 000,00	-14 950,00	-5 000,00
6497 Ö förvalt..	0,00	-18 563,00	-500,00
6540 IT-tjänster	-5 500,00	-8 669,00	-5 000,00
6570 Bankkost	-1 400,00	-1 222,00	-1 400,00
6571 Bokföring bank	-2 500,00	-2 535,00	-2 500,00
6590 Övr ext.tjj	0,00	-60 858,70	0,00
6970Litteratur	-500,00	-3 743,00	0,00
6982 Föravg	-1 500,00	-5 462,00	-1 500,00
6992 Övr ext kostnader	-500,00	-593,00	-500,00
6993 Lämnade bidrag o gåvor	0,00	-41 903,00	0,00
Summa kostnader	-599 526,00	-999 667,78	-648 220,00

Personal	Budget 2016		Budget 2017
7210 Löner tjm	-1 400 000,00	-1 503 210,93	-1 527 880,00
7215 Bidrag lön	186 000,00	159 632,00	338 853,00
7290 Förändrad semesterlöneskuld	0,00	-191 709,97	0,00
7321 Trakt. SV	0,00	-726,00	-500,00
7331 Milers	-500,00	-174,66	-500,00
7350 Resor	-3 000,00	0,00	-3 000,00
7389 Övr kost. Förmåner	0,00	0,00	0,00
7390 Hälsöförmån	0,00	-3 000,00	0,00
7411 Koll.pens.försäkring	-59 000,00	-72 493,75	-43 000,00
7412 Inv pens. försäkring.	-19 000,00	-14 195,09	-10 000,00
7490 Övr pensionskost	-4 000,00	-1 413,00	-9 000,00
7491 FORA	-4 500,00	-3 727,00	-5 000,00
7510 Soc.avg	-439 880,00	-409 385,00	-439 880,00
7533 Löneskatt	-15 000,00	-18 426,00	-15 000,00
7610 Utb	-5 000,00	-2 175,00	-73 500,00
7620 Handled.	-31 000,00	-17 581,00	0,00
7630 Friskvård		-8 990,00	-6 000,00
Summa personal	-1 794 880,00	-2 087 575,40	-1 794 407,00

Namn KVINNOGEMENSKAP
Person-/Organisationsnummer 889201-2579

På begäran intygas att denna person saknar skuld
i Kronofogdemyndighetens utsöknings- och indrivningsdatabas.

Underskrift 	Namnförtydligande Maide Nordborg Sjölander
--	---